Устав на Народно читалище "ЦЕНТЪР - 2023", гр.Петрич, ул.Бъргария № 8

ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 Народно читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи в областта на културата. То работи на принципите на доброволността, демократизма и автономията.

Чл.2 В неговата дейност може да участват всички физически лица без оглед на ограничения за възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.3 Читалището е юридическо лице с нестопанска цел. То подлежи на вписване в регистъра на Окръжния съд.

Чл.4 Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните и общинските органи и организации, на които законите възлагат права и задължения, свързани с неговата дейност, като запазва своята автономия.

Чл.5 Читалището може да се сдружава и с други читалища и сродни организации, за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията посочени в ЗНЧ.

Чл.6 Читалището работи във взаимоотношения и с други културни и научни институти, учебни заведения,обществени, стопански и нестопански организации, извършващи или подпомагащи културната дейност. То може да влиза в договорни отношения с тези или други структури, без да накърнява своите права и интересите си.

ГЛАВА ВТОРА
ЦЕЛИ, ДЕЙНОСТИ И ЗАДАЧИ

Чл.7 Целта на читалището е да задоволява потребностите на гражданите свързани с :
(1). Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност на населението;
(2). Запазване на обичаите и традициите на българския народ;
(3). Развитие на творческите заложби на подрастващото поколение и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
(4). Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
(5). Осигуряване на достъп до информация.

Чл.8 За постигането на своята цел читалището извършва следните дейности:
(1). Поддържа библиотека, читални,фото-,фоно-.,филмо и видеотеки, както и създава и поддържа електронни информационни мрежи;
(2). Организира школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;

(3). Развива и подпомага любителското художествено творчество;
(4). Събира и разпространява знания за родния край;
(5). Създава и съхранява музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;
(6). Предоставя компютърни и интернет услуги;

Чл.9 Читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** може да развива допълнителна стопанска дейност свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава цели.Читалището не разпределя печалба.

ГЛАВА ТРЕТА
УЧРЕДЯВАНЕ, ПРЕКРАТЯВАНЕ, ЧЛЕНСТВО

Чл.10 (1). Читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** се основава на 26.03.2023 година, със седалище и адрес на управление: гр.Петрич, ул.България № 8;
(2). То се регистрира в Търговски регистър към Агенцията по вписванията в съответствие с §2 от предходните и заключителни разпоредби и в Министерството на културата в съответствие с чл.10 от Закона за народните читалища;
(3). Всяка промяна на вписаните в съдебния регистър обстоятелства се заявява в съда в съответствие с чл.9,ал. 4 от ЗНЧ;

Чл.11 (1). Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, взето в съответствие с чл.19 и 20 на Устава и вписано в Търговският регистър към Агенцията по вписванията;
(2). Читалището може да бъде прекратено и по решение на окръжния съд съгласно чл.27 от ЗНЧ.

Чл.12 Членовете на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** могат да бъдат индивидуални , колективни и почетни.

Чл.13 (1). Индивидуалните членове са български граждани. Те са действителни и спомагателни;
(2). Действителни членове са дееспособни лица, които плащат редовно членски внос, трябва да са навършили 18 г. да участват в дейността на Читалището. Те имат право да избират и да бъдат избирани. Право на глас имат тези, които са плащали членския си внос за текущата година;
(3). Спомагателни членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани и имат съвещателен глас. Те плащат членския си внос в намален размер;
(4). Води се регистър на читалищните членове. Членството се:
1. учредява с молба и решение на Настоятелството;
2. продължава с акта на плащането на членския внос.
(5). Членството се прекратява:
1. с писмено заявление на читалищния член;
2. когато не е платен членският внос в рамките на календарната година;
3. когато общото събрание изключи читалищен член за грубо нарушение на Устава, за поведение, уронващо доброто име на читалището или за нанесени стопански и финансови щети в особено големи размери.

Чл.14 (1). ЧЛЕНОВЕТЕ на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** имат право:
1. Да избират ръководни органи и да бъдат избирани в тях;
2. Да получават информация за дейността на читалището;

3. Да участват в обсъждане на дейността на читалището;
4. Да ползват с предимство неговата база и услугите му.
(2). ЧЛЕНОВЕТЕ на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** са длъжни:
1. Да плащат редовно членския си внос;
2. Да спазват Устава на читалището;
3. Да участват според възможностите си в дейността на читалището;
4. Да опазват недвижимото имущество и предприемат стъпки за обогатяването му;
5. Да не уронват доброто име на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023".**

Чл.15 (1). Колективни членове на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** могат да бъдат:
1. Професионални и стопански организации;
2. Търговски дружества, регистрирани по установения ред, кооперации и сдружения с нестопанска цел;
3. Културно-просветни и любителски клубове, творчески колективи, учебни заведения.
(2). Колективните членове съдействат:
1. За осъществяване на целите на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"**;
2. Подпомагат финансово дейностите и поддържането, и обогатяването на материалната база;
3. Имат право на един глас;
(3). Членството на колективните членове се учредява и поддържа чрез писмено споразумение или договор, които не могат да накърняват интересите на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** ;
(4). Колективното членство се прекратява:
1. По писмено искане на колективен член;
2. При фактическо прекъсване на взаимоотношенията между колективен член и читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** в продължение на една календарна година;

Чл.16 Почетните членове на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** са български и чужди граждани и дарители с изключителни заслуги към него.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА
УПРАВЛЕНИЕ

Чл.17 Органите за управление на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** са:
1. Общото събрание;
2. Настоятелството;
3. Проверителната комисия;

Чл.18 Върховен орган на читалището е Общото събрание. То се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл.19 Общото събрание:
1. Изменя и допълва Устава;
2. Избира и освобождава членове на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя;
3. Изключва членове на читалището;
4. Определя основните насоки за дейността на читалището;
5. Взема решения за членуване или прекратяване на членството в Читалищно сдружение;
6. Приема бюджета на читалището;
7. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
8. Обявява почетни членове в т.ч. дарителите;
9. Отменя решения на органите на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023";**

10. Взема решения за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или на отделни членове;
11. Взема решение за прекратяване на читалището. Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището;
12. Определя размера на членският внос;
13. Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината.

Чл.20 (1). Редовно общо събрание на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** се свиква от Настоятелството веднъж годишно;
(2). Извънредно общо събрание на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** може да бъде свикано и по искане на Настоятелството, и по искане на Проверителната комисия, и по решение на 1/3 от членовете, имащи право на глас.При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание да 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име;
(3). Поканата за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата , часа, мястото на провеждане и кой го свиква. Поканата да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на общодостъпни места, на вратата на читалището и чрез медиите трябва да бъде залепена покана за събранието.
(4). Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно,ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.
(5). Решенията се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове с право на глас, освен решенията по чл.14, ал.1,т.1,4,10,11,12 от Закона за народните читалища, които се вземат с мнозинство най-малко 2/3 от всички членове.
(6). Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.
(7). Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.
(8). Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.21 (1). Изпълнителен орган на читалище **"ЦЕНТЪР - 2023"** е Настоятелството. То се състои от **5** члена избрани за **3** години. Те не могат да имат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.
(2). НАСТОЯТЕЛСТВОТО :
1. Свиква общото събрание и изпълнява взетите от него решения;
2. Подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището, следи за изпълнението му и утвърждава щата му;
3. Подготвя и внася в общото събрание отчет по бюджета и дейността на читалището;
4. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;
5. Взема решения относно изпълняването на програмата и приетия годишен бюджет;
6. Взема решения за назначаване на щатния и хонорования персонал и за определяне на хонорарите им и трудовите възнаграждения;
7. Приема годишни планове за работата на читалището и програмите на отделните колективи;
8. Взема решения за сдружаване на читалището с изключение на решения свързани по чл.14, ал.1, т.6 от ЗНЧ.

9. Решава въпросите за създаване и закриване на колективи за художествено творчество, школи, курсове и други;
10. Взема решения за стопанисване на читалищното имущество, за придобиване на недвижимо имущество, за отдаване на имущество под наем или в аренда, за определяне размера на таксите, наемите, арендните вноски, за образуване и управление на целеви фондове, в т.ч. и в изпълнение на дарения;
11. Решава въпросите за откриване и закриване на допълнителни дейности, в т.ч. и стопански, за учредяване и прекратяване на търговски и граждански дружества и за участие в такива, свързани с дейността на читалището;
12. Взема решения за морално и материално стимулиране и поощряване на читалищни членове и дейци, работещи в читалището.
(3). НАСТОЯТЕЛСТВОТО се свиква на заседание веднъж на тримесечие. При необходимост на тях могат да се канят и други читалищни членове и служители или членове на Проверителната комисия. Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината от членовете си.

Чл.22 (1). Председателят на читалището се избира пряко от общото събрание за три години въз основа на чл.17 от ЗНЧ;
(2). Председателят представлява читалището;
(3). Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства общото събрание;
(4). Сключва и прекратява трудовите договори със служителите, съобразно бюджета на читалището и въз основа на решение на Настоятелството. Сключва и прекратява трудовия договор със секретаря въз основа на решение на Настоятелството и контролира работата му по текущата дейност. Изготвя длъжностната му характеристика;
(5). Отчита дейността си пред настоятелството;
(6). Издава заповеди свързани с организиране изпълнението на решенията на Общото събрание и съгласно действащото законодателство на РБ;

Чл.23 (1). Секретарят на читалището организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
1. организира текущата основна и допълнителна дейност;
2. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
3. представлява читалището заедно и поотделно с председателя.
(2).Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл.24 (1). Проверителната комисия се състои от **3** членове, избрани за **3** години. Не могат да бъдат членове лица, които са в трудово-правни отношения с читалището или са роднини на членове на Настоятелството на председателя и секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен;
(2). Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на Закона, Устава и решенията на общото събрание;
(3). При констатиране на нарушения, Проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - органите на прокуратурата;
4. Комисията взема решения с мнозинство повече от половината.

Чл.25 Когато поради смърт, трайна физическа невъзможност или подаване на оставка, председателят на читалището престане да изпълнява задълженията си, или когато поради същите причини Настоятелството или Проверителната комисия останат с по-малко членове от

предвидените в чл.21, ал.1 и чл.22 и чл.24, в срок от два месеца Общото събрание избира нов Председател или попълва състава на съответния орган.

Чл.26 Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и Проверителната комисия и за секретар лица,които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл 27 Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

ГЛАВА ПЕТА
ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл.28 Имуществото на читалището се състои от собствени недвижими имоти, движими имоти, ценни книжа, авторски права, вземания и от предоставени за безвъзмездно ползване недвижими имоти.

Чл.29 Читалището полага еднакви грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване както на собственото, така и на ползваното имущество.

Чл.30 Читалището набира средства от следните източници:
1. Членски внос;
2. Културно-просветна и информационна дейност включително школи и курсове;
3. Субсидия от държавния и от общинския бюджет;
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. Дарения и завещания;
6. Други приходи, включително от стопанска дейност.

Чл.31 Единният читалищен бюджет се формира от всички приходоизточници собствени и от субсидии.

Чл.32 Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание. Счетоводната отчетност се води в съответствие със Закона за счетоводството и подзаконовите документи.
Чл.33 Отчетът за изразходваните от бюджета средства се предоставя в общината, на чиято територия се намира читалището.

Чл.34 Председателят на читалището на територията на общината ежегодно в срок до 10 ноември представят на кмета предложения за своята дейност през следващата година.
(1). Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в общината;
(2). Програмата по ал. 1 се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината;
(3). Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал.1 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година;
4. Докладите по ал. 3 на читалищата на територията на една община се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представителите на народните читалища - вносители на докладите.

ГЛАВА ШЕСТА
ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.35 Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание или на Окръжния съд

Чл.36 Окръжният съд постановява решение за прекратяване на читалището, ако:
(1). Дейността му противоречи на Закона за народните читалища, Устава и добрите нрави;
(2). Имуществото му не се ползва според целите на читалището и при трайна невъзможност читалището да действа;
(3). Е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години; в тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище;
(4). Не е учредено по законния ред;
(5). Е обявено в несъстоятелност;
(6). Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата;
(7). Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно;
(8). За неуредени в ЗНЧ случаи се прилага Законът за юридическите лица с нестопанска цел.

ГЛАВА СЕДМА
ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Читалището има име - **" ЦЕНТЪР - 2023"**
§2. За неуредени от този устав положения важи действащото законодателство на РБ
§3. Настоящия Устав е приет на Учредително събрание на 26.03.2023г. и влиза в сила след вписването му в Търговският регистър към Агенцията по вписванията.

Секретар на НЧ .....
/ Славянка Василева /

Председател на ЧН .....
/ Саша Мишовска /